

ויאמר משה

פרשת 'פינחס'. כ"ג תמוז ה'תשפ"א. עלון מספר 141.

"בנות זלפחד" (במדבר כ"א א').

אמרו חז"ל, שבעות זלפחד חכמניות הן, דרשניות הן, צדקניות הן, ואפילו קטנה שבהן לא נשאת פחותה מארבעים שנה. ואפשר לדרוש, שכתב "זלפחד" בראשי תבות: צדקניות, לא פחותה, חכמניות, דרשניות. (באור פינחס).

שני הפנינים לקוחים מספר "שבת טיש" חלק ה' עמוד 417. שבת שלום ומבשר!

דברי תורה על פרשת השבוע:

"לכן אמר הגוי נתן לו את בריתי שלום" (במדבר כ"ה י"ב).

לכאורה יש לתמוה: מדוע פינחס מקבל את שכרו ונקא ב"ברית שלום"? מה הקשר שלום? שיקבל את התאר "גדול הקנאים", "נלחם את מלקמות התורה", זה ממש מתאים! מה הקשר של שלום למעשה

הקנאות של פינחס?

ההשוכה תתבאר על ידי משל: משל לאדם שהיה מתנאה בסוס האביר שגנה. עלה על הסוס והחל לדהר במהירות, כדי שכלם יראו אותו. כשרצה לעצור את הסוס, הסוס לא הקשיב לו. הוא ממשיך למשוך במושכות, והסוס ממשיך לדהר, לא מתניח לרצון בעליו. לאחר כמה דקות הפיל את אדונו על הרצפה והאיש קבל מכה. צחקו עליו אנשי עירו: "זה לא סוס אביר, זה סוס פראי וחסר רסן! סוס טוב אמנם צריך לדעת לדהר, אבל הוא צריך לדעת גם מתי לעצור!"

אחרון הכהן היה אוהב שלום ורודף שלום, וגם את בני וינדיו חנף להתרחק מנצנצי מחלקת וריב. גם פינחס הלך בדרך סבו אהרן, והיה ידוע כאיש אוהב שלום. כשראה פינחס שנשיא ישראל חוטא וצריך להרגו, וזה אצלו דבר קשה מאוד! הוא, הרחמן נכדו של הרחמן, צריך להרג מלשה! זה ממש נגד הטבע. עם כל זה, הוא התגבר על טבעו והרג את החוטאים.

עד אותו מעשה, לא ידעו אם אהבת השלום של פינחס היא ממקום חיובי או כי זה הטבע שלו, והוא לא יכול להתגבר על טבעו כאשר צריך להרג מלשה, אפילו שהוא חטא. כאן, למען הצלת כלל ישראל, שלט פינחס על אהבת השלום שבו ועשה מעשה הנוגד את טבעו. ואז התברר למפרע שאהבת השלום באה ממקום חיובי והוא יכול לשלט עליה, ולא באה מטבעו. אם כן, ראוי ומתאים שינקרא "איש שלום!"

לקוח מספר "אוצרותינו", מדברי ראש כולל "תורה וחיים" הגאון הרב שמעון בעדני שליט"א (בתמונה) "בנקאו את קנאתי בתוכם" (במדבר כ"ה י"א).

באחד מפתי הקנסיות שבידושלים, שנבנה עם הרבה שכלולים, בקושי הגבאים לקבע מערכת הגברה בתבת שליח הצבור, כדי שתשמש לדרשות, לכנסים, לתפילות ועוד. אחד הגבאים הלך לשאל את הגאון רבי סלמאן מוצפי זצוק"ל (בתמונה), מה הוא אומר על הרעיון, האם לעשות או לא לעשות. רבי סלמאן הביע את דעתו שלא לעשות, והסביר: "מי יודע, אולי בעוד מספר שנים תתקיים תפלה המונית ביום טוב, ולטובת הקהל הגדול יפעילו את הרמקול, ויבואו על ידי כך לחלול המועד. כדאי למנוע את הדבר מראש". הגבאי שמע לעצתו, ודרש מחבריו לבטל את הרעיון. הגבאים האחרים לא הקשיבו לו. כשראה את זה, השתטח על רצפת בית הכנסת, וצעק: "על גופי תדרכו כשאתם מרקיבים את הרמקול!!!!". שאלו אותו הגבאים: "מהיכן הגעית לקנאות כה עזה וחוזה?!" ענה להם הגבאי: "חכם סלמאן אמר לי שאני צריך להתנגד, וזה בדייק מה שאעשה!"...

לקוח מהספר "שבת טיש" חלק ה' עמוד 416

פנינים על פרשת השבוע:

"ובאלה לא היה איש" (במדבר כ"ו ס"ד).

אומר רש"י: "אבל על הנשים לא נגזרה גזרת המרגלים, לפי שהיו מחבבות את הארץ".

"ובאלה לא היה איש מפקודי משה ואהרן כההן אשר פקדו את בני ישראל במדבר סיני", בגימטריא: "ועל הנשים לא נגזרה אז בגזרת המרגלים, לפי שהן היו מחבבות את הארץ". (מקום הגיחוי ל').

חידה ופתרון (חלק א'): החידה:

מי העיד על עצמו שהיה במקום מסים והיה 5 ימים בחוץ עכה? הפתרון נמצא אחרי החידות על פי סדר א' ב'.

לשלחן שבת קדש: "הספור של התפוח".

ספור הרב הראשי לישראל לשעבר ורבה של תל אביב, הגאון הרב ישראל מאיר לאו שליט"א (בתמונה): לפני קצת פחות משמונים שנה, הנאצים ימ"ש כבשו את פולין. אביו, הגאון הרב משה חיים לאו זצוק"ל הי"ד

(בתמונה), רבה של פיוטרקוב, נלקח בידי הנאצים. ר' משה חיים השיג עבור מספר יהודים, ביניהם אשתו ובנו – הרב לאו, מקום מסתור, בבוידעם באחד הבנינים הנטושים. הנאצים חשבו שמתחבאים שם יהודים, והתחילו לעלות. קומה ראשונה, אין אף אחד. קומה שנייה, אין אף אחד. קומה שלישית, אין אף אחד. קומה רביעית יש יהודים, אבל הם לא ראו אותם. ממשיך ומספר הרב לאו: "ואז קרה ספור מאוד מעגן, עם התפוח. אני כבר רב ראשי של תל אביב, עברו 50 שנה. אני יושב בחדר, ונגש אלי המוכר ואומר לי: "יש פה אשה יהודי מלונדון, שמבקש דחוף להכנס לרב לחמש דקות". נכנס אלי יהודי עם זקן לבן, איש יפה תאר, עם חבילה עטופה בעתון "המודיע" ושם לי את זה על השלחן. הוא אומר: "זה ספר שכתבתי את תולדות חיי בשואה. קוראים לי מוטל קמינסקי". וברתי את השם הזה, שמעתי מנפתלי (אחיו הגדול של הרב לאו), אמרתי לו: "אתה מפיטרקוב", קמינסקי, פיוטרקוב, הוא אומר: "נכון. גם אתה, כבוד הרב", הוא אומר לי, "מופיע פה, בספר שלי". אמא צידה אותי בשקית חומה של מכלת, ובפנים מספר תפוחי עץ. מוטל כבר אז הגיע למחבוא בלי אבא, בלי אמא, יתום עגל. רעב נורא. הוא לא יכול היה להתאפק, הוא רק את זה פתח, וירא כי אין איש, אף אחד לא מסתכל עליו, הוא הוציא תפוח מהשקית שלי. נתן ביס מה שנקרא, גניסה בתפוח, ואז שומעים את הצעדים של הנגרמנים ונהייתה דוממת מות. מטל נשאר תקוע עם הפלח של התפוח בפיו. לבלע אותו, צריך לנגס בשנים, זה עושה רעש. להוציא אותו מהפה, יתפסו אותו שהוא נגב תפוח מהיגל של הרב. הוא החזיק שעות את הפלח הזה בפיו. הוא אומר: "לפני שאני חוזר ללונדון", שם הוא גר, "באתי לבקש סליחה אני גנבתי ממך תפוח, 50 שנה זה רובץ על מצפוני, ואני לא נרגע מזה". כשהוא נפטר והעלו את מותו לכאן, לארץ, לקבורה, המשפחה שלו בקשה ממני לבוא להספיד אותו ברחוב מלכי ישראל בירושלים, בגאולה. על ידי עמד האדמו"ר מגור", הרב יעקב אלתר שליט"א. מוטל היה חסיד גור). "ישמע מה היה ההספר שלי, ההספר של התפוח. התפוח. האמבולנס של חברא קדישא נפתח, מוטל קמינסקי – לא רואים אותו כבר, הוא שוכב מכסה בטלית, ואני עומד, מדבר אל הטלית, ואני אומר: "מוטל, סלחתי לך. סלחתי לך מהרגע הראשון", לא ידעתי מי לקח, אבל זה לא היה משנה. ואז גם ספרתי שהוא בא מלונדון, לפני הטיסה, הוא הגיע לבקש סליחה".

לקוח מראיון עם הרב ישראל מאיר לאו שליט"א.

אודות פרשת "פינחס":

1. יש לה 168 פסוקים.
2. מתחילה בפרק כ"ה פסוק י'.
3. מסתיימת בפרק ל' פסוק א'.
4. הפרשה השנייה בארבעה בתורה.

מלמטה) אומרת: "מלכות בית דוד לאו ארץ ארעא". מכאן שהרב הראשי, הרב דוד לאו, הוא אורח הארץ (ארעא)... כפי שהיה כתוב, אין הכוונה שהיא באמת אורח הארץ (מה זה בכלל?!), אלא רק על ידי חידושי לשון!

פייט ופרש:
 אעופה אשכנה / רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל הי"ד
 (בתמונה) – חלק ב'
 נשק אהבתו בלבי בערה מיום פרתו נפשי עלי מרה.

נשק אהבתו, בלבי בערה, חשק אהבתו של הקדוש ברוך הוא כאש בוערת בלבי. מיום פרתו, מיום שעזב אותי הקדוש ברוך הוא ושלחני לגלות, נפשי עלי מרה, מרב צערי על שאין הקדוש ברוך הוא עמי כבתחלה.
 לקוח מהספר "זמירות ופייטי קדש יגל יעקב המבאר" עמוד ש'.

הלולא דצדיקאי:
 רבנו משה קורדובירו זצוק"ל (1) – הרמ"ק, בעל ה"תומר דבורה" ו"פרדס רימונים", כ"ג תמוז ה"ש"ל. הרב יעקב חי ציון עדס זצוק"ל (2) – מראשי ישיבת "פורת יוסף", כ"ז תמוז ה'תשכ"ג. הרב שמואל רוזנבסקי זצוק"ל (3) – ראש ישיבת "פוניבז", כ"ז תמוז ה'תשל"ט. האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זצוק"ל (4) – סידנא בבא אלעזר, כ"ז תמוז ה'תשע"א. האדמו"ר הרב משה טייטלבוים מאוהל זצוק"ל (5) – בעל ה"שמח משה", כ"ח תמוז ה'תר"א. הרב יעקב שאול אלישר זצוק"ל (6) – הראשון לציין, בעל ה"יש"א ברכה", כ"ח תמוז ה'תרס"ו. הרב חיים פרידלנדר זצ"ל (7) – משגיח ישיבת "פוניבז", כ"ח תמוז ה'תשמ"ו. הרב יוסף שלום אלישיב זצוק"ל (8) – בעל ה"קובץ תשובות", כ"ח תמוז ה'תשע"ב. הרב משה מרדכי חדש זצ"ל (9) – ראש ישיבת "אור אלחנן", כ"ח תמוז ה'תשע"ו. רבנו שלמה יצחקי זצוק"ל (10) – רש"י הקדוש, כ"ט תמוז ד'תתס"ה.

- חידות על פרשת השבוע:**
- א. אדם שאין לו בנים, מי יורש אותו?
  - ב. אלו נשים קבלו נחלה?
  - ג. מה עשו כדי לדעת איזה חלק בארץ קבל כל אחד?
  - ד. אחד מבני אלאב.
  - ה. הקר שעלה עלי משה לראות את הארץ.
  - ו. המלה הראשונה בפרשה.
  - ז. נשיא שבט שמעון.
  - ח. בנו של ראובן.
  - ט. כיצד נקרא הר בארמית?
  - י. מנהיגים של עם ישראל אחרי פטירת משה?
  - כ. למה זכה פינחס בנכות קנאותו?
  - ל. אביה של יוכבד.
  - מ. על איזו אמה נצטוו בני ישראל ב"צדור"?
  - נ. סוג של מיתה.
  - ס. חג שכל יום מתממטים קרבנותיו.
  - ע. שם נוסף לשמחת תורה.
  - פ. מה פרשת השבוע?
  - צ. אביה של כנפי.
  - ק. נבלע חי באדמה.
  - ר. יום שבו מקריבים 2 פרים, 7 כבשים ושעיר ואיל אחד?
  - ש. יום שבו מקריבים 2 כבשים בני שנה לעולה.
  - ת. קרבן שמקריבים פעמים ביום.

ספור בהמשכים:
 חרו למחרו פחרו (חלק ה').
 תקציר: מרדכי ספיר, בחור בלישיבת פרושבורג בראשות החתם סופר זצוק"ל (בתמונה), התדרדר. גלו שהוא כתב שיר פפרני בגרמנית. רבי דניאל, מדיני העיר, הלך עם הדף ל"חתם סופר" מה קורה. רבי משה לא נקהל. ולמה הוא לא נבהל? ודאי הוא כותב זמירות ושירי תהלה לקדוש ברוך הוא. גם אני נוהג לפעמים לכתוב שירים בחרוזים. "רבי", הדגיש לו רבי דניאל בצער, "הוא כותב שירים אחרים". "אתה בטוח?", שאל אותו החתם סופר, "אולי הוא כותב שירים בגרמנית כדי לדבר אל לבם של פשוטי העם והנשים?". רבי דניאל נאלץ עוד פעם להדגיש: "רבי, הוא כותב בגרמנית צחה, והוא מפרסם את הגיגיו בעתונים "שלקה" (של המשפילים)". רבי דניאל לא יכול היה להתאפק עוד, והוציא את הדף לנגד עיניו של ה"חתם סופר". קשרבי משה ראה את השיר, פניו הלכו חורו עם כל מלה נוספת שקרא. "לשרף באש!", צוה. בשלב הנה נקרא מרדכי ספיר בעצמו אל ראש הלישיבה.
 האם ספיר הגיע ל"חתם סופר"? הקלף יבוא בעזרת ה' בעלון הבא...

הפתרון:
 הגאון רבי אברהם אבן עזרא זצוק"ל (בתמונה).
מקורות:
 כתוב בפסוק (שמות י' כ"ב): "ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים". כתב ה"אבן עזרא" שם: "ולא ידעו שהיה ג' ימים אלא על פי ישראל שהיה להם אור. והנה בים אוקיינוס יבוא חשך עב, שלא יוכל אדם להפריש בין יום ויבין לילה, ונעמד זה לפעמים חמשה ימים. ואני הייתי שם פעמים רבות", עד כאן לשונו.
 שימו לב! החידה נועדה להרחבת הידיעות בלבד! לא נושא פרס. החידה והפתרון לקוחים מהספר "חידודון" של חיים ולדר ועמי מוזון.

חלק ל"ה:
 לקחי הקורונה:
 כידוע, הקורונה התחילה לחור. כך עושה היצר הרע: אמנם הוא מסתלק, אבל הוא חוזר אחר כך! צריך לסלק אותו ושללא יחזר עוד! בתמונה: ראב"ד מרוקו האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א עם מסכה.

חידון נושא פרסים:
חידון נושא פרסים:
 חידה בעלמא:
 את מי, שכתוב בפרשה, מכנה הגמרא: "אנשים העומדים ברומו של עולם"? (רמז: התשובה נמצאת בגמרא מסכת "מגלה", עמוד א' בערך באמצע העמוד. איזה דף? את זה עליכם לגלות!).
 מי שחושב שידוע את התשובה הנכונה – יכתב בפתק, יכניס לתבת הדאר ברחוב הרב פרנק 36 דירה 5 משפחת למני, עד יום שלישי בערב, ויכנס להגרלה על פרס. נתן גם להתקשר ל-025870079.
 ההגרלה הנה על ספר "אלי ודני" של ד. בנדיקט.
 הזוכה משובע שעבר: נהוראי פלפני הי"ו (מתוך 7 משתתפים).
 שאלה: מנין שהרב הראשי לישראל הנוכחי, הרב דוד ברוך לאו שליט"א (בתמונה) למרות שהוא הרב הראשי – הוא אורח הארץ?
 תשובה: הגמרא (ברכות מ"ט עמוד א' שורה השנייה)

זמני השבת:		פרשת "פינחס" ה'תשפ"א		לפי אופק ירושלים עיה"ק תובכ"א	
הדלקת נרות	19:14	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה
	19:53	19:53	4:12 / 3:47	5:38:00	00/12:43
		20:31			21:06
					רובנו תם

ניתן לכתוב שמות לרפואה שלמה, ליוזם הגון, לזרע של קיימא, להבדיל לעילוי נשמת ועוד. נא להתקשר: 02-5870079. בתרומה כלשהי	פרנס עלון "פינחס": הרב החפץ בעילום שמו שליט"א לעילוי נשמת: ר' יעקב יחיאל מיכל ב"ר שלמה זצ"ל	פרנס עלון "פינחס": הבה"ח אלחנן כהן הי"ו לעילוי נשמת: חנום בת טאוס ז"ל. יוסף בן כוכבה ז"ל. לרפואה שלמה: ניסים בן פהימה
--	--	--

אשמח לקבל הערות, תקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. נא לא לקרוא בנמון שאינו ראוי. העלון מקדש לעילוי נשמת: עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן יצחק בן יצחק זצוק"ל. לרפואת: משה בן שרה. חיה בת מלכה. להצלת משפחת למני.
 להחלמה מהירה: הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה הכהן שליט"א